

La perspectiva gallega

De les tres *nacionalitats històriques* que la curta tradició constitucional –i el sistema i la ideologia nacional espanyola– reconeix, Galícia és l'única que suposadament no representa un *problema*. S'accepta que hi ha un *problema basc* i un *problema català*, tots dos difícils de resoldre per diferents raons, i tots dos difícils d'encaixar en el conjunt harmònic de les *nacionalitats i regions*.

Galícia, per contra, apareix com la *nacionalitat* no antagònica amb la *nació*, com la perifèria centrípeta (no centrífuga, com les altres dues), com la diferència acceptable. Vist des de fora –o tal com se'ns fa veure des de fora– no sembla que Galícia practique l'autosuficiència mental i cultural que s'atribueix a Catalunya, ni menys encara la consciència de no ser espanyols que s'atribueix als bascos.

Galícia, doncs, no representaria cap *amença*: podria exaltar la seua *personalitat* sense que això signifiqués cap conflicte amb la condició espanyola essencial. I el triomf electoral de Fraga, precedit i acompanyat d'abundants afirmacions de galleguisme espanyol, i seguit d'una festa de presa de possessió exaltadament i folkloricament gallega, seria millor demostració d'aquesta imatge. La realitat, tanmateix, no és tan simple. Sobretot quan es mira des de dins, com fa Xosé Manuel Beiras en una lúcida entrevista que publica aquest mateix número d'EL TEMPS. La perspectiva interior presenta, més aviat, un país que ha viscut sotmès a una xarxa paralitzadora de poders interns, perfectament connectada i dependent d'un poder extern. I que

comença a prendre consciència de quina és l'arrel dels seus mals.

Vistes així les coses, cal preguntar-se per què el PSOE –el PSOE d'Espanya– fa tot l'efecte d'haver preferit una victòria de Fraga abans que un triomf dels socialistes gallegs. ¿Potser perquè, sense una majoria absoluta del PP, els socialistes s'hagueren vist

abocats a un govern de coalició amb forces de l'esquerra nacionalista –amb tot el que això representa d'assumir reivindicacions reals i anar a l'arrel dels problemes–, i això

és anatema per al PSOE? ¿Potser perquè, en definitiva, el galleguisme espanyol, populista i folkloritzant, que ara representa Fraga, és més fàcil d'integrar, per molt cridaner que en algun moment pugui aparèixer? Hi ha una reflexió que ens interessa: amb una perspectiva semblant, ¿què preferiria el PSOE per al País Valencià, un govern conjunt de PP i UV, o la necessitat de governar pactant amb –i condicionats per– els nacionalistes d'esquerra, si tal eventualitat es presentava? Amb perspectiva gallega la predicció no és difícil.

L'AUTODETERMINACIÓ AL CARRER

El tema de l'autodeterminació, amb gran irritació de molts, no sembla fàcil de suprimir de l'actualitat. Era inevitable que, si el Parlament de Catalunya donava el primer toc, el Parlament basc havia de seguir, i de manera més contundent i menys vaga. Era inevitable, també, que el tema –amb suport dels partits o sense– arribara a baixar al carrer, com a Barcelona o a Pamplona. És inútil seguir afirmant, des de la premsa, des de les institucions de l'estat o des de la cúpula dels partits, que no és un tema *d'actualitat*. Hi ha molta gent, i probablement n'hi haurà més, que pensa justament el contrari.

